

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
**INFORME COMPARATIU DEL CURS DE FORMACIÓ BÀSICA
DE LA POLICIA A EUROPA:.....
Els casos d'Anglaterra, Alemanya, Bèlgica, França i Holanda:..**
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Informe comparatiu del curs de formació bàsica de la policia a Europa. Els casos d'Anglaterra, Alemanya, Bèlgica, França i Holanda

Marta Bande, Carles Cervera, Marc Pons i Lola Vallès

ÀREA DE RECERCA I COOPERACIÓ INTERNACIONAL DE
L'INSTITUT DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Agraïm la col·laboració de David Warner, Hartmut Seltmann, Jean-Pierre Cochard, Michiel Holtackers i Denis Bergmans i la seva paciència a l'hora de facilitar-nos la informació que ha nodrit aquest informe.

Correcció de textos i edició: Conxita Gandia

MOLLET DEL VALLÈS, 30 DE JUNY DE 2009

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	5
2. CASOS COMPARATS	7
2.1 ANGLATERRA I GAL·LES	7
2.1.1 Model policial	7
2.1.2 Hendon Police College de Londres	9
2.2 ALEMANYA.....	16
2.2.1 Model policial	16
2.2.2 Verwaltungsfachhochschule (Universitat de Ciències Administratives Aplicades) d'Hessen	18
2.3 BÈLGICA	24
2.3.1 Model policial	24
2.3.2 Acadèmia de Policia de l'Est de Flandes	25
2.4 FRANÇA.....	29
2.4.1 Model policial	29
2.4.2 Ecole Nationale Supérieure de la Police Nationale de Toulouse (ENSAPN).....	30
2.5 PAÏSOS BAIXOS.....	37
2.5.1 Model policial	37
2.5.2 Politie Academie d'Holanda	38
3. ANNEX. Taula resum comparativa del Curs de formació bàsica de la policia a Europa	45

1. INTRODUCCIÓ

L'informe que a continuació es presenta és una comparativa del Curs de formació bàsica (CFB) de cinc escoles de policia europees. Per a això hem comptat amb la col·laboració de l'Escola de la Policia Metropolitana de Londres (Anglaterra), la d'Hessen (Alemanya), la de Bèlgica, l'Escola Nacional Superior de la Policia Nacional de França i l'Acadèmia de Policia d'Holanda.

Per a l'elaboració de l'informe es va utilitzar la informació de què ja disposava l'Àrea de Recerca i Cooperació Internacional de l'Institut fruit de la seva pròpia activitat i, a més, es va enviar un qüestionari a les diferents escoles, estructurat en tres parts que contenien els ítems següents:

1. Requisits d'accés i procés de selecció:

- edat (mínima i màxima)
- alçada i pes
- titulació acadèmica
- proves d'accés i contingut (proves físiques, mèdiques, de coneixements, psicològiques, entrevistes, etc.)

2. Curs de formació bàsica:

- característiques generals
- personal formador
- durada
- lloc de realització
- períodes de pràctiques
- metodologia didàctica (per competències, a distància, etc.)
- continguts i càrrega horària
- valor de la titulació (reconegut com un títol acadèmic d'una universitat o educació general)
- sou durant la formació
- estada formativa a l'estranger (experiència internacional)
- avaluació (teòrica, pràctica/operativa, aptitudinal)
- pràctiques en una organització no policial
- formació a distància
- calendari escolar

3. Després del Curs de formació bàsica:

- incorporació directa al lloc de treball
- incorporació a lloc de pràctiques amb tutor de l'escola de policia/tutor del cos policial
- nivell jeràrquic al qual s'incorporen
- què succeeix en cas de no ser apte/a?

A continuació trobareu un capítol per cada centre de formació. Cada capítol s'inicia amb una introducció del model de policia on s'inscriu la formació bàsica, que ajudarà a comprendre millor el model formatiu que es descriu. A continuació es desenvolupa l'explicació de cada curs bàsic en el mateix ordre que l'esquema que us acabem de presentar.

2. CASOS COMPARATS

2.1 ANGLATERRA I GAL·LES

2.1.1 Model policial

El sistema polític britànic té una diferència molt important en relació amb el continent europeu, el fet de no tenir Constitució, ja que mai ha estat acordada de manera formal. Per contra trobem un conjunt de lleis, decisions jurisprudencials i convencions constitucionals, que conformen el que es podria anomenar una *constitució flexible*.

Quan comparem tots dos sistemes, l'anglès¹ i l'europeu continental, hi podem distingir dues diferències importants:

- la inexistència de policies de tipus militar a Anglaterra–Gal·les;
- la inexistència d'un cos de policia amb competència a tot el territori (ni tant sols quan parlem de competències que podrien ser de naturalesa federal com ara les fronteres).

Arran d'una reforma el 1964, es va reduir el nombre de cossos fins a quaranta-tres, els quals estan subdividits, operativament parlant, en tres-centes divuit unitats de comandament bàsic (BCU). Això es va fer a partir de la *Police Act*, que va passar a ser la norma bàsica que regula el sistema policial.

A la vegada, per a la pluralitat de cossos policials es va establir una direcció compartida de tres autoritats, per assegurar un sistema de dependència i de control que permet un equilibri on ningú es pugui imposar a la resta:

- *Home Office* (Ministeri d'Interior i Justícia)
- *Police Authority* (òrgan col·legiat a l'àmbit local – regional)
- *Chief Constable* (cap de policia)

Per evitar la dispersió i la pèrdua d'informació (amb una policia tan fragmentada) es van crear dues agències d'intel·ligència a l'any 1991, la *Nacional Crime Intelligence Service* (NCIS) i el *National Crime Squad* (NCS), que l'any 2006 es van fusionar i van donar lloc a la que coneixem com a *Serious Organized Crime Agency* (SOCA).²

¹ Quan parlem del model anglès hem de tenir en compte que parlem d'Anglaterra–Gal·les, ja que els territoris d'Escòcia i Irlanda del Nord segueixen models organitzatius policials diferents.

² Compta amb uns quatre mil agents amb un estatut especial (no són policies). La seva forma de funcionament busca la coordinació amb les policies regionals, especialment amb les *Special Branch* (Serveis d'Informació), ajudant a crear *cèl·lules d'intel·ligència regionals* i *grups regionals de coordinació*.

Cal també esmentar la *National Police Improvement Agency* (NPIA), de la qual parlarem àmpliament més endavant. Volem destacar però que aquesta nova agència governamental va ser creada a l'abril de l'any 2007 i té com a objectiu el suport a la policia en els àmbits de la tecnologia de la informació, l'intercanvi i compartició d'informació i el reclutament

A diferència del continent, la família policial és àmplia. Trobem els *regular police officers* (agents de policia), així com el personal civil considerat administrativament com a *police officer*, no comptat com a agents tot i formar part de les forces policials.

Juntament amb aquesta força policial, trobem els *special constables* (policies voluntaris) i els *traffic wardens* (vigilants de trànsit), amb atribucions menors, tot i que amb competències policials.

Finalment, i com a incorporació de l'última llei de policia de l'any 2002,³ s'amplia la família policial amb els *community support officers* (auxiliars de policia), que poden detenir sospitosos fins a un màxim de trenta minuts, poden posar multes en cas de comportament antisocial, etc.

La llei de policia del 2002 també ha suposat, els últims anys, un procés de centralització, fusió i un major control, amb un augment de protagonisme del Ministeri d'Interior i Justícia.

Així, doncs, i per concloure, aquestes són algunes característiques que defineixen el model d'Anglaterra – Gal·les:

- policia de base local o comunal i inexistència de cossos d'àmbit nacional
- no concurrència dels cossos sobre un mateix territori
- actuació mitjançant el model de *community policing*
- ús moderat de la coacció
- la policia no duu armes, excepte les unitats especials
- poder independent arran del caràcter d'autoritat i no d'agent⁴
- àmplia capacitat d'actuació i decisió individual
- sistema de finançament compartit per les administracions local i central
- avaluacions anuals del Ministeri d'Interior i Justícia a partir d'auditories d'eficiència
- el model anglès incorpora al concepte de seguretat altres actors que no són pròpiament cossos policials, així trobem: serveis d'intel·ligència, serveis de duanes,

³ Police Reform Act 2002, a la Part 4 *Police Powers*, capítol I, *Exercise of police powers etc, by civilians*.

⁴ El policia britànic no és un funcionari ni de l'Estat central ni del Govern local, sinó que el seu estatut es el d'un empleat independent al servei de la Corona britànica i en el seu nomenament jura respecte i obediència a la reina, cosa que li confereix un caràcter d'*autoritat* més que el d'agent.

seguretat privada i un nombre important de companyies privades de seguretat que són dipositàries d'informació sobre la ciutadania.⁵

2.1.2 Hendon Police College de Londres

A continuació tractarem la formació bàsica que s'imparteix a la Metropolitan Police de Londres. Com ja hem comentat, la policia a Anglaterra-Gales està dividida en quaranta-tres serveis de policia, dels quals i per motius de capitalitat, la Metropolitan és el més important i fins i tot proveeix alguns serveis centrals a la resta de serveis policials.

Aquesta diversitat de serveis també és palesa en els processos de selecció, formació, avaluació de les pràctiques i l'accés al lloc de treball. A la segona meitat dels anys noranta, el Ministeri d'Interior i Justícia constata la diversitat existent i, davant la necessitat de construir un sistema homogeni que garanteixi uns nivells similars de servei públic, com la transferibilitat dels policies dels diversos serveis, va posar en marxa diversos instruments per assolir aquesta necessària homogeneïtat a través de les competències professionals en l'àmbit policial.

El procés es va iniciar amb la creació de la Comissió *Skills for Justice*,⁶ la qual va elaborar, entre altres coses, els perfils professionals exigibles a les persones que ocupen els diversos llocs de treball dels serveis de policia. Aquesta Comissió es va integrar en la *Qualification and Curricular Authority*, que és un organisme del Departament d'Ensenyament que dissenya els currículums per a totes les professions. L'avantatge que estiguin integrats en els currículums professionals estàndards (NVQ i *National Occupational Standards*) és que les competències demostrades en els processos de selecció i formació en els diversos nivells dels serveis de policia serveixen per a altres professions. És a dir, si un/a sergent/a de policia, per exemple, deixa el servei pot demanar un certificat amb les competències acreditades en els diversos processos a dins del cos i aquest document el pot fer valer en un altre àmbit professional. Aquest és el plantejament, si més no, teòric.

En l'elaboració d'aquests perfils, basats en les competències necessàries per dur a terme totes les tasques pròpies dels diversos llocs de treball de la policia, van participar: l'Associació de Caps de Policia, el Ministeri d'Interior i Justícia, l'Associació

⁵ La privatització dels serveis de seguretat pública, tal com els entenem aquí, és generalitzat. Un exemple el trobem en el sistema penitenciari, així com en el transport de presos.

⁶ Actualment *Skills for Justice* és el consell d'habilitats per sectors que cobreix tot l'àmbit d'empresaris, contractats i voluntaris que es vinculen en el sistema britànic de justícia i interior. Proporciona tot el suport necessari per tal que el sector de la justícia i interior identifiqui les seves necessitats educatives presents i futures. També connecta l'adquisició d'aprenentatge amb unes qualificacions de valor i de reputació. <http://www.skillsforjustice.com/default.asp?PageID=1>

Nacional de Policia Negra, l'Associació de Polícies Gais i Lesbianes, etc.⁷ Aquest procés es va iniciar l'any 1998 i va acabar a mitjan 2003 amb l'elaboració de dos-cents setanta-tres perfils de policia basats en competències. Així, per exemple, hi ha perfils definits com: agent de policia comunitari, agent de policia investigador, sergent encarregat de les cel·les de persones detingudes, sergent responsable de torn, etc. També s'hi inclouen perfils de personal no policial dels serveis de policia.

Algunes competències tenen diversos nivells d'exigència, que canvien en funció de la categoria o el rang. Així, per exemple, la referida als coneixements i les habilitats necessàries per planificar activitats de l'organització té un *nivell alt* d'exigència en el cas d'inspector/ora i un *nivell mitjà* en el cas de sergent/a.

A partir d'aquest catàleg de competències, que s'actualitza anualment, s'organitzen:

- tots els processos de selecció
- la formació a tots els nivells
- la promoció
- l'establiment i el compliment anual d'objectius

Finalment per a l'avaluació d'aquest conjunt de competències es van dissenyar uns indicadors comuns de l'actuació policial (*Police Performance Assessment Framework, PPAF*).⁸

Quan parlem d'institucions amb tasques formatives el *Hendon Police College*, comunament conegut com a *Peel Centre*, és el principal centre de formació del Servei de la Policia Metropolitana de Londres. Entre dos mil i dos mil cinc-cents aspirants, com veurem més endavant, passen per Hendon cada any per dur a terme el seu curs de formació bàsica, que dura vint-i-cinc setmanes, les quals no es duen a terme exclusivament a les seves instal·lacions. El centre, a més, ofereix cursos molt diversos relacionats amb les tasques policials.

Cal recordar, que els cossos de policia a Anglaterra–Gal·les estan compostos per una àmplia família.⁹ En aquest cas parlarem de la formació bàsica dels *police constables*.

Requisits d'accés i procés de selecció

Passem ara als tres àmbits en què s'ha focalitzat el present informe. En primer lloc, per parlar dels criteris de selecció i elements dels processos selectius.

⁷ Respectivament, *Association of Chief Police Officers, Home Office, National Black Police Association, Gay Police Association*.

⁸ <http://police.homeoffice.gov.uk/performance-and-measurement/performance-assessment-framework/>

⁹ *Police Officers* (agents de policia), *Special Constables* (Polícies Voluntaris), *Police Community Support Officers* (Polícies de suport a la comunitat) i el *police staff* (personal civil).

Com ja hem dit, tot i que hi ha hagut un procés d'homogeneïtzació, els criteris encara es mantenen heterogenis. Per exemple, quan parlem de l'edat mínima i màxima per accedir als cossos policials anglesos. En el cas de *Hendon* la franja d'edat es mou entre un mínim de divuit (la petició es pot fer un cop complerts els divuit per ser nomenat als divuit i mig) i un màxim de cinquanta-set anys d'edat. Cal tenir en compte també que calen dos anys per dur a terme el període de prova.

En relació amb les condicions físiques de pes i alçada, no hi ha cap requisit previ tot i que en el procés selectiu hi ha proves mèdiques i físiques en què recomanen mantenir una bona condició física.

Pel que fa als requisits de caràcter acadèmic, no hi ha cap exigència, només es requereix prova de residència i nacionalitat.

Quan parlem de les proves que han de superar les persones candidates, en el cas de *Hendon* consisteixen en els passos següents:

- Les avaluacions per competències (*assessments*), on durant un dia es desenvolupen tot un seguit d'exàmens que consisteixen en dos tests escrits, una entrevista, quatre simulacions i dos tests que consisteixen en raonaments verbals i numèrics. Les proves i els exercicis estan vinculats al lloc de treball que s'haurà d'ocupar amb l'objectiu de veure si es tenen les habilitats necessàries. Aquestes avaluacions no només es duen a terme per al reclutament d'agents sinó també per a la promoció de sergent, inspector i oficial superior, adaptant l'exigència de competències a cadascun dels nivells.

A aquesta combinació de tests i proves se les anomena *Police Initial Recruitment Test* (PIRIT).¹⁰ Les principals habilitats que testa el PIRIT són la construcció de frases, la recerca i comprovació d'informació de manera ràpida i correcta, resoldre problemes numèrics i el raonament lògic.

Aquest sistema d'avaluació per competències ha estat promogut i harmonitzat per l'antic CENTREX (*Central Police Training and Development Authority*) fins que va entrar en funcionament l'agència *National Policing Improvement Agency* (NPIA).¹¹

- En un segon dia (també pot fer-se en dies diferents) es duen a terme els exàmens mèdics i físics. A les proves físiques cada aspirant té fins a tres intents; en cas que no tingui èxit, no podrà tornar-se a presentar fins al cap de sis mesos. El test físic, el *job related fitness test* (JRFT), s'ajusta a les necessitats del servei i es divideix en

¹⁰ El PIRIT és un procés competitiu en el qual, cada any, es presenten entre seixanta i vuitanta mil candidats dels quals tenen èxit només un 8% a tot Anglaterra-Gales.

¹¹ La nova agència governamental, la NPIA, creada a l'abril del 2007, té com a objectiu el suport a la policia en els àmbits de la tecnologia de la informació, l'intercanvi i compartició d'informació i el reclutament.

dues parts: les proves de resistència i les proves *push/pull*, és a dir, de força i potència.

Curs de formació bàsica

Un cop superat el procés de reclutament, a l'Hendon Police College s'inicia la formació bàsica, que ells anomenen també la *Police Constable Foundation Training* (PCFT).

Com ja hem comentat, el Ministeri d'Interior i Justícia va creure convenient un procés d'harmonització en aspectes de perfils professionals. Des del ja citat NPIA s'ofereixen no només criteris de reclutament o d'avaluació per competències, sinó també un ampli ventall de cursos.¹²

Tot i així, la Metropolitan de Londres segueix un programa propi que l'allunya dels estàndards. Així, doncs, en el seu cas, el PCFT té una durada de vint-i-cinc setmanes i s'emmarca dins un període que s'allarga fins als dos anys on s'inclou la incorporació al seu lloc de treball sota supervisió (fase en què encara poden ser rebutjats com a candidats). Aquest període, posterior a les vint-i-cinc setmanes de formació bàsica, s'anomena *post-foundation training*.

De manera breu, el PCFT s'estructura de la manera següent:

- Les primeres disset setmanes comencen la formació inicial; les cinc primeres tothom les passa a Hendon i a partir de la sisena l'alumnat es reparteix entre els vuit centres que hi ha distribuïts per Londres (un terç de la promoció es queda a Hendon).
- La divuitena setmana la gaudeixen de vacances.
- Un cop acabades les vacances, durant cinc setmanes passen un període de pràctiques, de forma tutoritzada, a les diferents *Borough Operational Command Units* (BOCU).¹³ Durant aquest període l'alumnat és acompanyat pels *tutor police constables*, que orienten l'aspirant en un ventall de deures policials que es duen a terme durant les patrulles; també els assessoren en la seva actuació a partir d'un marc de competències adquirides, conegut com a *National Occupancy Standards* (NOS), del qual ja hem parlat.

¹² Entre els quals l'*Initial Police Learning and Development Programme* (IPLDP), que és el programa de formació nacional per a estudiants d'oficial de policia. Aquest pot ser adaptat a les pròpies necessitats de cada cos de policia i suposa la continuació del reemplaçat *Police Probationer Training System*. Podeu obtenir més informació: <http://npia.police.uk/en/12881.htm>

¹³ *Basic Command Unit* (BCU). La unitat de divisió territorial més gran de les policies britàniques. Aquesta seria equivalent a una regió policial. En el cas de la Metropolitan, les anomenen *Borough Operational Command Unit* (BOCU). Londres està dividida en trenta-quatre BOCU (un per cada districte, més un a l'aeroport de Heathrow i un altre als *Royal Parks*).

- La 24a i 25a setmana retornen als seus llocs de formació per tal d'assentar l'aprenentatge adquirit i poder identificar les mancances en tot aquest procés i que per tant han de ser treballades.
- De la 26a a la 102a setmana. Un cop aconseguits els estàndards, els *probationers* passen a ser *practitioners* i tornen als seus districtes (BOCU) amb el certificat *Fit for Independent Patrol*, és a dir, preparats per a realitzar tasques de manera independent. En aquest punt s'interpreta que poden assumir de manera plena les seves obligacions.

Al llarg d'aquest període, tornen fins a tres vegades, i durant tres setmanes cada vegada, als centres de formació per realitzar els anomenats *post-foundation training courses* i tractar aspectes de sistema penal, antiterrorisme i seguretat ciutadana.

En tots aquests períodes, no s'hi preveuen la realització de pràctiques en organitzacions d'una altra naturalesa que no sigui la policial. Tot i així els estudiants prenen part en esdeveniments i en visites que tenen relació amb la comunitat durant les seves pràctiques de patrullatge, ja sigui a temples religiosos, grups juvenils, etc. Tampoc no es preveu en el currículum cap element formatiu com ara visites de treball o experiències en l'àmbit internacional.

Fins ara els cursos de formació bàsica cada any tenen de mitjana entre mil nou-cents i dos mil cent estudiants. Cada any pressupostari, inicien una nova lleva fins a deu vegades (dos-cents estudiants per lleva), amb una freqüència d'una nova lleva cada cinc setmanes. Comencen l'1 d'abril i acaben el 10 de març de l'any següent.

Enguany a cada lleva estan entrant fins a tres-cents estudiants; per tant, força per sobre de la mitjana que acabem d'esmentar.

Aquests grups o lleves, s'organitzen en classes (seccions) de vint-i-dos a vint-i-cinc alumnes, els quals, si és possible, s'incorporen als seus BOCU respectius (pràctiques a les seves regions o districtes). Aquest any logísticament no és possible per l'increment que ja hem citat en el nombre d'estudiants.

Durant els tres períodes de tres setmanes en què tornen als centres de formació (*post-foundation training courses*), es fan grups de quinze a vint alumnes. En els casos en què la pràctica o la matèria ho requereixi, es distribueixen en grups de només cinc alumnes.

Pel que fa a l'aprenentatge de les habilitats, apliquen la metodologia *de consolidació de competències*: simulacions, tests escrits i proves de capacitat operativa (*Police Action Checklists, PAC*), que es basen en els ja citats *National Occupancy Standards*.

Així, primerament l'alumnat consolida els coneixements, després es comprova si els han adquirit mitjançant les avaluacions per competències i, finalment, es passa a un plantejament més pràctic de les situacions ja estudiades: les simulacions (en què es practica una detenció, quan prèviament s'han donat les eines per realitzar-la correctament).

Quan parlem d'avaluació dels coneixements, habilitats o actituds, confronten els coneixements adquirits als ja citats perfils professionals.¹⁴ En el cas de l'*Hendon Police College*, que ja hem comentat que difereix del sistema estandarditzat a tot l'àmbit nacional, consisteixen en:

- quatre exercicis d'avaluació del coneixement (*Knowledge Evaluation Exercises, KEE*);
- simulacions i avaluació de competències;
- deu proves de capacitat operativa (PAC), que són tot un seguit de criteris a passar en relació amb aspectes d'acció pròpiament policial;
- disset PAC més en relació amb allò pel que han estat formats;
- autoprotecció (*Officer Safety Training, OST*);
- primers auxilis (*Emergency Live Support, ELS*);
- una combinació d'avaluació sobre coneixements, simulacions, capacitat operativa, competències, autoprotecció i primers auxilis.

També fan un ampli ús de les tecnologies; el sistema de formació a distància és utilitzat en molts camps per a l'autoaprenentatge: comunicació per ràdio, aspectes de diversitat, procediments policials com ara protecció de menors, recerca de persones perdudes, etc.

El currículum formatiu inclou les matèries que s'enumeren a la taula següent. Tal com hem indicat, moltes d'aquestes assignatures busquen l'adquisició de competències i no tant aspectes acadèmics o teòrics.

Assignatures i adquisició de competències

- Classes introductòries	- Estudi de mostres d'ADN. empremtes i ADN
- Classes d'autoprotecció	- Primers auxilis
- Drets humans	- Entrevista a persones sospitoses
- Detenció	- Pràctiques en robatoris a persones
- Atestats	- Sensibilització en les armes

¹⁴ En el programa desenvolupat pel NPJA i l'*Skill for Justice, l'Initial Police Learning and Development Programme (IPLDP)*, a l'avaluació per competències s'enfronten a quatre aspectes principals (no es tracta d'exàmens sinó de competències):

- a vint-i-dos (NOS) National Occupational Standards;
- a set competències bàsiques (*community and customer focus, effective communication, personal responsibility, problem solving, resilience, respect for race and diversity and team working*);
- diversos Police Action Checklist's, habilitats directament relacionades amb l'activitat policial;
- a tres *Learning Developments Reviews (LDRs)*.

- Robatori en habitatges	- Temptativa de delictes
- Coneixement de la carretera	- El robatori i el carrer
- Procediments per a la detenció	- Proves d'alcoholèmia
- Identificació i escorcoll	- Entrevista a sospitosos
- Presa de declaracions	- Delictes de drogues
- Ordre públic	- Violència domèstica
- Mort en moments de custòdia policial	- Procediments en custòdia policial
- Delictes del futbol	- Assalt i assetjament
-

Cal dir també que cada una de les assignatures es dona en períodes curts però intensos, és a dir, no es dilaten en el temps. Per exemple, en el cas de la violència domèstica, concentren en un sol dia tota la matèria.

La formació bàsica (PCFT) no té un reconeixement acadèmic; només forma part de la formació per esdevenir oficial de policia. Tot i que hem de recordar que té un reconeixement per competències professionals.

Els ingressos anuals de l'aspirant durant la seva formació són de 28.497 lliures (31.600 euros aproximadament) i quan finalitza passa a ser de 31.060 lliures (34.500 euros aproximadament).

Pel que fa al personal docent, s'ha de destacar que a l'Hendon Police College no hi ha professorat extern o acadèmic per al curs de formació bàsica. La formació en el *Foundation Training* és a càrrec íntegrament i directament d'instructors/ores, que ofereixen el material teòric, simulacions i alguns aspectes operatius. Només algunes especialitzacions o matèries molt concretes escapen a aquest criteri: *Officer Safety Training* (OST), *Emergency Life Saving* (ELS), ordre públic, educació física i *Weapons Awareness* (una sensibilització en qüestions d'armes).

Per esdevenir instructor/a es requereix experiència en l'activitat policial (un bon i variat bagatge professional en aspectes operatius). Són avaluats per determinar les seves aptituds per a l'ensenyament en una entrevista i per una pràctica en relació amb una matèria escollida pel tribunal.

Un cop superada aquesta selecció prèvia, han de participar en un curs de formació bàsica per a instructors de dues setmanes seguit d'un any de prova com a formador. Durant aquest any de prova aniran assistint a diferents cursos de tutoria, adquisició i simulació d'habilitats i set cursos d'assessorament en diverses matèries.

Qui ofereix aquests cursos són instructors preparats que tenen un reconeixement com a formadors en diverses qualificacions i matèries. Ells seran els encarregats de certificar la competència dels futurs formadors i alhora d'elaborar un informe de carències que hagin pogut detectar.

Un cop passat el període de formació i ja com a instructor/a, cada any reben formació contínua un parell de cops l'any durant la seva carrera com a instructor/a. A més, la majoria d'instructors/ores s'esforcen a aconseguir titulacions que els acreditin noves habilitats i competències.

Després del Curs de formació bàsica

Com s'ha dit més amunt, un cop acabades les vint-i-cinc setmanes de formació bàsica, l'alumnat passa un període, fins a completar els dos anys, com a policia en pràctiques a la seva respectiva regió policial (BOCU). Durant les cinc primeres setmanes li fa el seguiment un *tutor de patrullatge* i posteriorment està tutoritzat per algun membre del grup on s'incorpora, que passa a ser un *mentor/a* de l'agent de policia en pràctiques.

Un cop acabat aquest període passa a ser un *police constable*, que seria l'equivalent a un funcionari/ària de policia o agent.

En el seguiment que es fa de cada alumne/a durant tot el període de formació es controla la seva evolució; si l'alumne/a no assoleix el nivell requerit, se li prepara un pla de treball especial amb un sistema d'assoliment d'objectius per tal de recuperar el terreny perdut. En tot cas, es pot prendre en consideració la possibilitat d'excloure'l.

2.2 ALEMANYA

2.2.1 Model policial

Alemanya està conformada per setze *länder* diferents, amb peculiaritats pròpies i diferències notables en qüestions relatives a població, activitats econòmiques, extensió territorial, etc. Podríem indicar per exemple les diferències entre el *land* de Brandenburg (molt extens, rural, poc poblat i part de l'antiga República Democràtica Alemanya) i Berlín (densament poblat, econòmicament dinàmic, petit pel fet de ser una ciutat Estat i amb una part de la ciutat part de la RFA i l'altra de RDA).

El model de policia alemany segueix una coherència amb el seu model institucional i administratiu d'un Estat federal, és a dir, una descentralització no només administrativa, sinó també política.¹⁵

¹⁵ L'art. 20.1 de la Llei fonamental (LF), estableix el model d'Estat federal d'Alemanya d'acord amb el principi de considerar-lo "...una reunió de diverses organitzacions i ordenaments juridicoestats en un Estat conjunt"; així, no només són entitats autònomes a qui es deriven competències administratives, sinó que disposen d'un *poder polític originari*. És una de les principals diferències de fons amb el model de descentralització espanyol.

La prevalença d'una o altra administració (Estat o Federació) no resta del tot clara ja que la mateixa *Llei fonamental* (d'ara endavant, LF) imposa limitacions als *länder* en allò que es pot anomenar *pautes d'integració clarament unificadores*. Així, si bé l'art. 30 LF enuncia la presumpció de competències a favor dels *länder*, aquest queda buit de contingut en les matèries que la LF (art. 73 i 74) atorga a l'Estat federal atribuïnt expressament la prevalença del dret federal sobre el del *land*.

En matèria policial, la distribució de competències entre la Federació i els *länder* és com segueix:

- *Federació*: la competència legislativa de la Federació en matèria de dret policial i de prevenció de perills és la vigilància de fronteres i duanes, la cooperació amb els *länder* en matèria de policia criminal i de defensa de la Constitució i la creació d'una Oficina Federal de Policia Criminal.
- *Länder*: excepte en les competències ja indicades, l'Estat té plenes competències (legislatives i executives) en matèries de règim policial i manteniment de la seguretat. La Federació no té capacitat d'intervenció directa, només en casos d'emergència i/o catàstrofes naturals o accidents greus que posin en perill més d'un Estat. En resum, el *land* té competències totals en matèries d'organització, definició de polítiques pròpies de seguretat, campanyes de prevenció, etc.

Malgrat l'alt grau de descentralització, en tractar-se d'un espai jurídic comú i tenir com a principi fonamental la *col·laboració administrativa*, propi d'una tendència unificadora del federalisme alemany, hi ha hagut una certa uniformització d'estructures.¹⁶

Un cop mostrada, de manera breu, la filosofia federalista que inspira el model alemany de policia, es fa una petita presentació dels diferents cossos policials que conformen els dos àmbits administratius. S'ha de dir que, entre aquests cossos, a cada *land* es poden generar dinàmiques diferents de cooperació, relació o fins i tot organització per qüestions històriques.

Aquests depenen generalment dels ministeris de l'Interior respectius:

a) *Del Bundes* (Federació)

- Oficina Federal de Policia Criminal (*Bundeskriminaltztz, BKA*). Sota la dependència directa del ministre federal d'Interior, amb la funció principal d'establir mecanismes

¹⁶ L'organisme que ha tingut un paper principal en aquesta col·laboració i certa uniformització ha estat la *Conferència de Ministres de l'Interior*, que va elaborar entre el 1972 i 1974 l'anomenat *Programa de seguretat interior*, que va potenciar una certa homogeneïtzació en els àmbits d'integració normativa (Estatut federal de personal), coordinació institucional i interconnexions informàtiques.

- de cooperació amb les policies criminals dels *länder* i entre elles mateixes, fa també tasques d'enllaç amb organismes internacionals (INTERPOL, EUROPOL). S'ha convertit en un avançat servei central d'informació i coordinació de la resta de policies. Malgrat no poder dur a terme investigacions d'ofici, si no és a requeriment dels Estats, se li encarrega la persecució dels delictes federals de tràfic d'armes i explosius i té capacitat d'intervenció directa en matèria de criminalitat internacional.
- Policia Federal de Fronteres (*Bundesgrenzschutz, BGS*). Amb el nou espai Schengen, molts dels seus efectius s'han convertit en una reserva per a les unitats d'ordre públic.
 - Oficina Federal de Defensa de la Constitució (*Bundesamt für Verssorgungsschutz, BFV*), que es correspondria amb la nostra Divisió d'Informació. A Alemanya hi ha una separació de les branques de policia general, criminal, i la de vigilància i informació.
 - Cos de Duanes (*Zollfahndungsdienst*), amb funcions de naturalesa administrativa i dependent del Ministeri federal de Finances.

b) Dels *länder* (Estats)

- Policia Territorial de Seguretat (*Schutzpolizei*, seguretat ciutadana). Nucli important d'efectius policials. Depèn del Ministeri de l'Interior del *land* amb funcions de naturalesa administrativa.
- Policia Mòbil (*Beretschafspolizei*). Són les unitats d'ordre públic i les que han patit més el procés d'uniformització entre Estats federats per tal de poder compartir operatius, agents i materials.
- Policia Fluvial (*Wasserschutzpolizei*). Actua tant des d'un punt de vista administratiu com de policia judicial.
- Policia d'Investigació Criminal (*Kriminalpolizei*). Sota dependència del ministre de l'Interior del *land*. Se li atribueix de manera absoluta tota activitat relacionada amb la investigació criminal.
- Oficina de Defensa de la Constitució. Té les tasques pròpies de les divisions d'Informació.

2.2.2 **Verwaltungsfachhochschule (Universitat de Ciències Administratives Aplicades) d'Hessen**

Com ja hem comentat en la descripció del model alemany, el grau d'autonomia dels Estats federats és molt alt i cada *land* té particularitats i organitza la formació dels seus agents de manera certament diferent.

Fins i tot la dependència orgànica de les seves acadèmies pot variar entre *länder*, trobem per exemple el cas de l'Escola Tècnica Superior de la Policia del *Land* de Brandenburg (*Fachhochschule der Polizei des Landes Brandenburg*) que resta sota la supervisió del Ministeri competent en matèria d'Interior d'acord amb el Ministeri competent en matèria d'ensenyament. És a dir, necessiten la validació dels seus programes formatius per tal que acadèmicament se'ls pugui considerar una escola tècnica superior.

Tot i l'heterogeneïtat pròpia d'un Estat federal, Alemanya comparteix un model de formació bàsica molt particular que s'allunya de la resta de models que s'exposen en aquest informe, així que breument n'exposem les principals característiques:

- En primer lloc cal destacar que els cossos policials dels *landër* alemanys, en el seu organigrama, no tenen una escala bàsica, tal com nosaltres la coneixem. Trobem que, depenent del curs de formació bàsica al qual han accedit i que veurem tot seguit, com a mínim l'accés es dona a l'escala auxiliar com a *polizeimeister*, que seria el nostre equivalent de sergent/a. Això afecta directament el model de formació policial ja que s'ha de proveir l'alumnat d'una formació bàsica molt sòlida i que es tradueix tant en el temps de formació com en els continguts i la titulació que se n'obté.
- Aquest plantejament organitzatiu dels cossos policials es tradueix en un model de formació amb tres grans eixos que es poden considerar, tots tres, com a cursos de formació bàsica. S'hi pot accedir directament per convocatòria lliure —amb criteris d'elegibilitat diferents— i per promoció interna. Així trobem:
 - *Mittlerer Dienst*, el curs de formació bàsica per a l'escala auxiliar amb l'equivalent de sergent/a;
 - *Gehobener dienst*, el curs de formació bàsica per a l'escala administrativa amb l'equivalent d'inspector/a;
 - *Höherer dienst*, el curs de formació bàsica per a l'escala superior amb l'equivalent d'intendent/a.

En el present informe ens centrarem en la formació bàsica que ofereix la *Verwaltungsfachhochschule* (d'ara endavant, VFH) a l'escala administrativa (*Gehobener dienst*) ja que és més completa en continguts i en temps de formació. Com ja hem comentat, cada *land* aplica les seves pròpies iniciatives en molts àmbits de les polítiques públiques, aquest cas no és una excepció.

Hessen té una extensió de 21.114 km², amb una població de poc més de sis milions d'habitants. La capital és Wiesbaden però la ciutat més important en l'àmbit econòmic i poblacional és Frankfurt.

Tot seguit descriurem els elements que constitueixen la formació bàsica de l'escala administrativa al *land* d'Hessen.

Requisits d'accés i procés de selecció

Cal destacar en aquest apartat el requisit de la nacionalitat. En diversos *landër* aquest no és un prerrequisit per entrar al cos de policia, com en el cas de Brandenburg. Els *länder* d'Hessen i Baden-Württemberg (al sud) van ser els primers serveis de policia a eliminar el requisit de nacionalitat en el procés de selecció. Abans, es podia realitzar el procés de selecció (i la formació) sense estar nacionalitzat, però calia estar-ho en el moment de començar a treballar. Encara avui en dia, tot i que el nombre és molt reduït, hi ha serveis de policia que no permeten als ciutadans no nacionalitzats convertir-se en policies.

Per a l'accés al curs de formació bàsica de l'escala administrativa no es requereix tant una edat mínima com un nivell acadèmic. S'exigeix el nivell A, que s'assoleix com a mínim a l'edat de divuit o dinou anys i que dóna accés a la universitat. Seria el nostre equivalent a finalitzar el batxillerat, però a Alemanya estructuren la formació en tretze nivells. Del primer nivell al quart es considera l'escolarització primària i des del cinquè fins al tretzè nivell es duu a terme la formació secundària.¹⁷

L'edat límit s'estableix als trenta-quatre anys, tot i que amb la destacada excepció dels antics militars que es vulguin incorporar al servei.

Quan parlem de l'alçada, el mínim exigít són 160 cm, tant per a homes com per a dones.

Complerts aquests requisits bàsics d'accés, es sotmet l'aspirant a tot un seguit de proves per a l'accés:

- un test de coneixements generals
- proves físiques
- una revisió mèdica
- un test psicològic
- entrevistes personals

¹⁷ El sistema educatiu alemany deixa al Govern federal poca influència en la planificació del recorregut escolar i són els *landër* els que apliquen les seves pròpies polítiques educatives. Això fa que variïn lleugerament les edats i els nivells, per exemple al *land* de Berlín l'educació secundària es considera que s'inicia a partir del setè nivell.

Curs de formació bàsica

A la VFH d'Hessen, tot i que varia cada any, entren al curs de formació bàsica per a l'escala administrativa uns quatre-cents alumnes. Cada any comencen dos cursos, el febrer i el setembre. S'ha de tenir en compte que la durada és de tres anys, així que coincideixen diversos cursos al mateix temps. Al mateix temps aquest centre no només duu a terme el curs per a l'escala administrativa sinó també el de la policia auxiliar.

Aquesta situació acostuma a reproduir-se en diversos *land*. En el cas de Brandenburg, amb una població de dos milions i mig d'habitants, cada any comencen fins a dos-cents alumnes per cada un dels cursos de formació bàsica, policia administrativa i auxiliar, que tenen una durada de tres i dos anys i mig, respectivament. Això implica que coincideixen fins a mil o mil dos-cents alumnes, ja sigui a les seves instal·lacions o de pràctiques.

A Hessen aquestes promocions es divideixen per classes que tenen fins a vint estudiants, per tant, cada curs té unes vint seccions.

Com ja hem dit, en el cas d'Hessen, el curs de formació bàsica per a l'escala administrativa té una duració de tres anys, dels quals dos corresponen a la formació teòrica, que a la vegada es divideixen en quatre semestres. L'últim any de formació bàsica és de caràcter pràctic, el qual es segmenta en dos semestres, es realitza fora de l'acadèmia i sempre es duu a terme acompanyat per un tutor, que és un agent del propi cos de policia del *land*.

Aquestes pràctiques consten de:

- un semestre (trenta-dues setmanes) de pràctiques amb les unitats d'ordre públic, grups semblants a les ARRO¹⁸ i les UTP,¹⁹ amb tasques d'acció policial, com ara tir i control de grans esdeveniments de masses i accions d'ordre públic;
- un altre semestre (trenta-dues setmanes) amb la policia de seguretat ciutadana on realitzen la tasca a les comissaries;
- finalment, un període de vuit setmanes (que completen l'any) amb les unitats d'Investigació Criminal (*Landkriminalamt*).

¹⁸ ARRO (Àrea Regional de Recursos Operatius) del cos de Mossos d'Esquadra. Són unitats que depenen de les seves respectives regions policials. Per la seva naturalesa poden exercir tasques de policia administrativa, de seguretat ciutadana i de suport en Ordre Públic.

¹⁹ UTP (Unitat de Tècniques Policials), A l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya duu a terme, entre d'altres, la formació en tir.

En relació amb la realització de pràctiques en organitzacions no policials, no podem parlar pròpiament de pràctiques i tampoc que estiguin incloses en els programes formatius. En tot cas, es pot tractar d'una *visita* que pot durar alguns dies i que depèn de la voluntat del professorat o instructors. En el mateix sentit podem referir-nos a les visites d'estudi a un país estranger.

Com ja hem comentat, la VFH té distribuïts pel seu territori quatre emplaçaments (Wiesbaden, Mühlheim/Main, Gießen i Kassel) per a la formació del seu alumnat. Aquests centres, tot i ser considerats *universitats*, no estan integrats en el campus universitari i només són utilitzats per membres de cossos policials o aspirants.

La metodologia utilitzada compagina la formació per competències i la formació tradicional amb classes magistrals. La formació per competències queda lluny del model alemany i alguns dels coneixements són de caràcter eminentment teòric i de coneixement. Això es pot veure perfectament quan parlem de les assignatures que conformen el seu currículum i el nombre de classes o lliçons que s'hi dediquen.

Troblem per exemple les matèries de dret (fins a 152 lliçons), criminologia (fins a 96), ciències polítiques (fins a 98) i sociologia (98 lliçons més), psicologia, ètica i drets humans, llengües estrangeres amb francès o anglès (fins a 76), tecnologies de la informació i comunicació (TIC) que tenen un contingut teòric i d'adquisició de coneixements. D'altres com tàctiques policials (fins a 228), criminalística (fins a 226 lliçons) i defensa personal tenen un perfil més pràctic.

El valor acadèmic de la formació bàsica per a l'escala administrativa és el de *diploma*. Això serà així fins al 2010, ja que utilitzant la terminologia i el nou sistema de *Bolonya*, passarà a ser un *grau*.

L'avaluació dels continguts depèn de les característiques de l'assignatura: hi podem trobar exàmens teòrics, simulacions, etc.

La remuneració de l'aspirant durant els anys de formació és d'uns 900 euros al mes.

En relació amb el personal docent, hi ha diferents possibilitats:

- agents de policia que esdevenen instructors/ores,
- agents de policia que ofereixen classes com a activitat afegida a la seva tasca,
- personal acadèmic que no forma part del cos.

L'instructor/a policial es dedica a la formació de les matèries relacionades amb la tasca professional: criminalística, tàctiques policials, conducció, tir, etc., mentre que el personal de perfil acadèmic imparteix la resta de continguts.

Després del Curs de formació bàsica

Un cop acabat el curs de formació bàsica s'incorporen directament a les unitats d'ordre públic, que són la seva primera destinació, una característica comuna a totes les policies dels Estats federats. El temps de permanència pot variar entre *landër*.

En cas que l'alumne/a no sigui apte/a, se l'acomiada i no pot tornar-se a presentar a les proves d'accés.

Com ja hem comentat abans, en acabar el curs de formació bàsica de l'escala administrativa s'incorporen directament al grau de *polizeikomissar*, que seria l'equivalent a l'escala intermèdia o executiva. Hem de tenir en compte que malgrat que l'escala sigui tan alta en equivalència a la nostra, això no es tradueix en responsabilitats ni tasques.

2.3 BÈLGICA

2.3.1 Model policial

Bèlgica, per dimensions i població, té unes característiques semblants a Catalunya; tot i així, administrativament hi ha una complexitat molt més gran, ja que no presenta un model de descentralització de tipus federal.

L'element de *comunitats sociolingüístiques diferenciades* (valons, flamencs i alemanys) determina la distribució de competències relacionades amb la cultura i la llengua i, a la vegada, les *regions* (Valònia, Flandes i Brussel·les) condicionen les competències de tipus econòmic.

De totes maneres, cap de les dues opcions condiciona l'aplicació del model de policia i seguretat pública.

L'any 1998 es va iniciar un canvi radical en el model de distribució competencial, territorial i de cossos a Bèlgica. Arran d'un seguit d'escàndols de diversa naturalesa —que afectaven tant la credibilitat de la classe política com del mateix model policial i els seus cossos— es va optar per una reforma a fons que va suposar la integració dels tres departaments de policia existents en dos:

- àmbit local: fusionant la policia municipal amb les *brigades* de la Gendarmeria per a formar els cossos de policia locals;
- àmbit federal: fusionant els districtes i les unitats nacionals organitzades de la Gendarmeria i de la policia judicial per formar la Policia federal.

Al mateix temps es va crear una nova estructura amb un estatut únic (administratiu, salarial), amb una formació harmonitzada, infraestructures comunes, etc.

Com acabem de dir, prèviament al model actual, hi havia tres serveis policials: la Gendarmeria (policia de naturalesa militar, equiparable a la Guàrdia Civil espanyola), la Policia Nacional Judicial, que depenia del Ministeri de Justícia, i la Policia Municipal, molt més atomitzada que actualment (més de cinc-centes).

El model policial belga està estructurat en dos àmbits, el federal (Estat) i el local (municipi o municipis mancomunats). Els dos àmbits tenen un grau molt alt d'autonomia i depenen d'autoritats diferents.

Des d'un punt de vista policial, les tasques que es reparteixen conformarien les funcions pròpies d'una policia integral, és a dir, la divisió de tasques correspon més a

la idea de tasques especialitzades i tasques bàsiques, seguint el model de reforma del qual ja hem parlat. A la vegada, però, segueix un criteri de divisió territorial.

La Policia federal, que depèn dels ministeris de l'Interior i Justícia,²⁰ assegura en el conjunt de tot el territori les missions especialitzades pròpies de la policia administrativa i la policia judicial, d'acord amb els principis d'especialitat i subsidiarietat; així mateix, proveeix el suport logístic a les policies locals. El nombre aproximat de membres d'aquest cos és de tretze mil efectius.

La policia local es completa a partir de *zones policials* que corresponen a un municipi o a diversos municipis que mancomunen els serveis policials. Les seves missions o funcions bàsiques es concreten en sis àmbits: seguretat ciutadana, recepció de la denúncia, intervenció, ajuda a les víctimes, investigació bàsica i ordre públic. A Bèlgica hi ha cent noranta-sis zones de policia local, amb un total de trenta-tres mil agents.²¹

2.3.2 Acadèmia de Policia de l'Est de Flandes

La formació a Bèlgica distingeix entre:

- la centralització de la formació especialitzada i contínua, la formació per a comandaments dels cossos policials i la formació en investigació criminal;
- la descentralització en el territori de la formació bàsica.

La formació centralitzada es proveeix en tres acadèmies de formació:

- l'Escola de Policia Federal, que és responsable de la formació especialitzada i de la formació contínua;
- l'Escola Nacional de Caps i Oficials, que ofereix la formació per a alts funcionaris, així com determinats cursos de desenvolupament professional;
- l'Escola Nacional d'Investigació, que forma nous detectius, així com els comandaments de l'escala intermèdia i superior de la policia en investigació criminal. Aquesta escola també s'encarrega de la capacitació per al desenvolupament professional de les unitats d'investigació criminal, tant per a la policia local com a la federal.

Com ja hem dit, la formació bàsica està descentralitzada en el territori. Cada província del país, excepte Wallon Braban, té una acadèmia. N'hi ha un total de deu (a Bruges, Gant, Antwerp, Genk, Asse, Liege, Arlon, Namur, Jurbise i una per a la regió de Brussel·les, la qual és bilingüe). Cada any es firma un acord de gestió entre el Ministeri

²⁰ Aquests ministeris coordinen la política general en matèria de policia local, coordinen la gestió de la policia local i federal i aproven cada quatre anys el *Pla nacional de seguretat*.

²¹ Podeu ampliar aquesta informació a http://www.polfed-fedpol.be/home_fr.php i a http://195.95.2.80/portal/index.php?option=com_content&view=frontpage&Itemid=1&lang=fr-FR

de l'Interior i la direcció de l'acadèmia, fins i tot, quan aquestes acadèmies no siguin part de l'estructura policial, ja que tenen un paper essencial en la formació.

En aquest cas, tractarem la formació bàsica que es proveeix a l'Acadèmia de l'Est de Flandes a Gant (d'ara endavant AEF).

Requisits d'accés i procés de selecció

L'edat mínima per poder accedir a la formació bàsica de l'AEF és de divuit anys, que coincideix amb la fi de la secundària, la qual també s'exigeix als sol·licitants. Respecte a l'edat màxima, no hi ha cap límit.

Abans de la reforma que va tenir lloc el 2001, l'alçada mínima era de 158 cm. D'ençà de la reforma ha deixat d'haver-hi aquest mínim limitador, cosa que ha provocat certa discussió. Malgrat no exigir una alçada mínima sí que s'exigeixen límits amb l'índex de massa corporal.

Un cop vistos els criteris bàsics de selecció, les proves que han de superar els futurs aspirants per entrar al curs de formació bàsica són:

- una prova de lògica
- una prova de llengua
- una prova d'habilitats d'observació i presentació d'informes
- un seguit de proves de perfil psicològic o psicotècnics
- proves físiques
- una prova mèdica
- una entrevista amb la inclusió d'un seguit de proves addicionals per comprovar la motivació i la integritat de la persona candidata

En relació amb les proves de selecció s'ha de destacar que només un de cada set candidats supera amb èxit les proves. Això significa que necessiten més de deu mil candidats per cobrir unes mil tres-centes vacants aproximadament per a l'accés al curs de formació bàsica.

Les acadèmies de policia també s'ocupen de la formació dels empleats civils.

Curs de formació bàsica

En el conjunt de l'Estat belga, trobem uns mil tres-cents aspirants aproximadament cada any. L'AEF té signat un conveni de gestió amb el Ministeri de l'Interior que garanteix que el 10% d'aquest contingent pot anar a l'Escola de Policia.

Per tant l'AEF incorpora uns cent cinquanta alumnes cada any. Aquests s'incorporen a la institució de manera esglaonada. Hi ha una incorporació al mes de febrer, una altra al juny i finalment una altra a l'octubre, és a dir, en tres lletes de cinquanta aspirants aproximadament.

Aquestes lletes són dividides en grups de vint-i-cinc o trenta aspirants a les classes teòriques i grups de dotze a quinze aspirants quan es tracta de classes pràctiques.

Una vegada els aspirants passen les proves d'accés comencen el Curs de formació bàsica, que té una durada de dotze mesos distribuïts entre la teoria i la pràctica.

Troblem dos tipus de formació pràctica, la que es realitza a la mateixa institució acadèmica i la que té lloc en els diferents serveis policials.

Les pràctiques que tenen lloc fora de la institució consisteixen en sis setmanes (incloses en els dotze mesos de formació), cosa que suposa una de les etapes de pràctiques més curtes de tots els models formatius que s'estan presentant.

L'equip docent està format per professionals externs, que han de passar per un procediment de selecció. Les persones candidates han de demostrar que són especialistes en l'ensenyament que volen impartir i que tenen les competències i habilitats que es requereixen per al curs de formació bàsica (empatia, integritat, tècniques didàctiques, etc.).

La part pràctica la realitza el personal propi de l'acadèmia, que prové dels cossos policials; també compte amb el suport d'especialistes externs. Es fan càrrec de les matèries més vinculades a l'activitat policial, és a dir, de les parts de prevenció i gestió de la violència, tècniques de defensa i armes de foc, formació física i mental, ensenyament de les pràctiques i tots els coneixements tècnics reals.

Els requisits previs per al personal formador són els mateixos que per al personal extern, així com un procés de selecció. El personal permanent de la policia ha de tenir un certificat específic, el qual s'obté després de seguir una formació durant diverses setmanes.

La metodologia didàctica de l'AEF no aplica el sistema per competències. En aquests moments aquest tema també està en discussió i es vol adaptar el sistema educatiu al

Pla de *Bolonya*, en relació amb el qual tenen en marxa un projecte anomenat “En el nostre camí a Bolonya”.

Les matèries que es tracten dins del programa escolar del curs s'engloben dins dels següents blocs temàtics: coneixements elementals en matèria legal i reglamentària; tècniques policials; principis tàctics i regles d'execució d'actuacions policials; formació en actituds i comunicació, i formació en ètica i deontologia.

En l'actualitat no disposen de formació a distància, malgrat que recentment han instal·lat una plataforma digital amb finalitats d'aprenentatge en línia que s'utilitza per a intercanvi d'informació i seguiment de l'alumnat.

A l'AEF no es fa cap tipus d'activitat en relació amb organitzacions no policials. Tampoc no es du a terme cap experiència internacional ni visita d'estudis més enllà de les seves fronteres durant la formació bàsica.

Pel que fa al reconeixement acadèmic del curs de formació bàsica, un cop acabat s'obté un diploma que no té cap validesa o equiparació en el sistema educatiu belga. Aquest aspecte també està en procés de reforma.

Els aspirants reben un salari aproximat de 1.200 euros durant la formació. La majoria del material (roba, materials, tot l'equip, etc.), així com els diferents tipus d'activitats són assumides per les autoritats.

Una excepció és l'allotjament, ja que no hi ha cap sistema d'internat. És a dir, els aspirants no poden residir a l'escola de policia.

Els mètodes d'avaluació consten tant d'exàmens orals com escrits, així com exàmens teòrics (redactant informes judicials, etc.) i també pràctics (aquest últims mitjançant simulacions, control de trànsit, etc.). I, finalment, també es fa un seguiment estructurat de l'evolució de l'aspirant.

Després del Curs de formació bàsica

Un cop finalitzat el Curs de formació bàsica els futurs agents s'incorporen al nou lloc de treball, això significa que només una minoria dels serveis de policia designen un tutor per al seguiment de l'aspirant. El nivell al qual s'incorporen els agents és el bàsic.

Hi ha un seguiment sobre la formació i si un estudiant no compleix les expectatives, ha de posar-se al dia fent exercicis extres. Si al final de la formació l'aspirant no és apte, hi ha diferents possibilitats: la represa de la formació, a partir d'un programa especial, i, si és necessari, es pot acomiadar l'aspirant.

2.4 FRANÇA

2.4.1 Model policial

Aquest model és proper a l'espanyol, ja que comparteix dos cossos policials amb naturaleses estatutàries (civil - militar) i una distribució competencial i territorial molt semblants (urbà – rural).

El sistema de policia francès s'ha caracteritzat tradicionalment per dos elements principals: el centralisme i el dualisme.

El caràcter centralista, que ja data de l'Antic Règim, fa que la policia a França sigui una policia d'Estat, sota l'autoritat exclusiva del poder central (executiu) i per tant fa que les dues policies depenguin del Ministeri de l'Interior²² (Policia Nacional) i el Ministeri de Defensa.²³

El seu caràcter dualista prové de l'existència de dos cossos de policia diferents, no tant pel marc jurídic de les seves accions, sinó pel seu estatut i el seu sistema d'organització i funcionament.

...la Policia Nacional (cos civil format per unes cent trenta mil persones)²⁴ i la Gendarmeria (cos militar format per unes cent mil persones).²⁵ Hi ha nombroses diferències entre un cos i un altre; per exemple, els membres de la policia tenen drets sindicals i, en canvi, els gendarmes, no, ja que es tracta d'un cos militar. Exceptuant, d'una banda, les disposicions específiques en matèria de policia judicial (llibertat dels magistrats d'escollir un cos o altre, dret de seguiment per als investigadors)²⁶ i, d'altra banda, les condicions d'actuació de les forces mòbils (Gendarmeria mòbil i Companyies republicanes de Seguretat) que poden intervenir a tot el territori ... les tasques de seguretat pública es reparteixen entre els dos

²² Dins el Ministeri, i depenent directament del ministre, hi ha la *Direction Générale de la Police Nationale*.

²³ S'ha d'indicar que, orgànicament, la Gendarmeria depèn del Ministeri de Defensa (*Direction Générale de la Gendarmerie Nationale*) però funcionalment, i des del 2002, depèn del Ministeri d'Interior en relació amb els aspectes del territori francès continental, no d'ultramar (a l'Estat espanyol seguim el mateix sistema).

²⁴ Actualment està format per uns cent quaranta-cinc mil empleats públics. Per a més informació: http://www.interieur.gouv.fr/sections/a_1_interieur/la_police_nationale/organisation

²⁵ Actualment està format per més de cent cinc mil funcionaris (entre personal militar i civil). Per a més informació: http://www.defense.gouv.fr/gendarmerie/decouverte/moyens/effectifs/repartition/repartition_des_effectifs

²⁶ Ambdós cossos tenen les seves unitats d'investigació criminal respectives. En el cas de la Gendarmeria a la Subdirecció de la Policia Judicial dins el "*Service des opérations et de l'emploi*". I en el cas de la Police Nationale a la *Direction Centrale de la Police Judiciaire*.

cossos segons un criteri geogràfic: la Gendarmeria s'encarrega de les zones rurals, mentre que la policia les zones urbanes...²⁷

Hem de parlar també de les policies subsidiàries, és a dir, les policies locals. Malgrat que el seu paper pot resultar poc rellevant, dóna una pinzellada de pluralisme al model dualista francès. Composta per uns tretze mil agents, amb l'alcalde com a autoritat del cos, realitza tasques relacionades amb la seguretat ciutadana, regulació del trànsit, prevenció del delictes, assistència a la ciutadania i ordre públic, entre d'altres. També realitza altres tasques més emmarcades a un caràcter assistencial.

2.4.2 Ecole Nationale Supérieure de la Police Nationale de Toulouse (ENSAPN)

A França la formació inicial de l'alumnat no es fa a una sola escola, si no en vint-i-cinc escoles de formació repartides per tot el territori. El nombre d'alumnes varia d'una escola a una altre.

Hi ha quatre incorporacions d'alumnes a l'any (principi d'un cicle de formació) i no a totes les escoles s'incorporen al mateix temps. El conjunt d'alumnes que comencen un cicle de formació bàsica el mateix mes, tot i ser en diferents escoles, és una promoció d'àmbit nacional.

Requisits d'accés i proves de selecció

L'edat mínima per poder accedir és de disset anys i la màxima de trenta-cinc, fets l'1 de gener de l'any que comença el curs. També es demana una alçada mínima de 160 cm, sense fer distincions entre homes i dones. Els futurs aspirants han tenir el títol de batxillerat o equivalent (o justificar almenys en la mateixa categoria socioprofessional). Els aspirants han de tenir les següents condicions físiques:

- tenir una agudeses visual, després d'una correcció, almenys igual a 15 dècimes per als dos ulls, amb un mínim de 5 dècimes per a un ull, un màxim de 3 diòptries;
- no patir cap seqüela de malaltia cardíaca, cancerígena, neurològica o psiquiàtrica, ni cap afecció mèdica evolutiva que pugui donar lloc a un permís de llarga malaltia;
- ser mèdicament aptes per a un servei actiu tant de dia com de nit, que pot implicar una exposició a les intempèries i desplaçaments de duració perllongada fora de la residència;

²⁷ Text íntegrament extret de l'article de François Dieu a la *Revista Catalana de Seguretat Pública*, núm. 10.

- tenir un índex de massa corporal (definit per la relació de pes en quilograms / talla en metre al quadrat) compatible amb les funcions operatives;
- l'examen mèdic implica obligatòriament una detecció de l'ús dels productes il·lícits;
- no tenir cap antecedent penal.

L'ENSAPN realitza uns exàmens d'accés o proves d'admissió a l'aspirant:

- dissertació sobre un tema d'actualitat (3 h), en què una nota inferior a 5 sobre 20 és eliminatòria;
- qüestionari múltiple sobre cultura general (1 h);
- test psicotècnic per avaluar el perfil psicològic del candidat (2.30 h);
- entrevista, en la qual es valoren les qualitats de reflexió i els coneixements de l'aspirant, així com la seva aptitud i la seva motivació per exercir la professió. Qui fa l'entrevista disposa dels resultats del test psicotècnic interpretat pel personal tècnic especialista. Una nota inferior a 5 sobre 20 és eliminatòria;
- proves físiques: recorregut d'habilitat motriu i test de resistència cardiorespiratòria. Una nota inferior a 7 sobre 20, tant a una com l'altra prova, és eliminatòria;
- prova oral de llengua estrangera (10 m).

Curs de formació bàsica

Un cop l'aspirant ha passat aquestes proves d'accés necessàries, entra al Curs de formació bàsica, que té una durada d'un any: vuit mesos a l'ENSAPN i tres mesos de pràctiques a la comissaria. En primer lloc s'estan cinc mesos a l'escola cursant la part teòrica, després van tres mesos a la comissaria per fer les pràctiques i, una vegada finalitzades, tornen a l'ENSAPN per continuar durant tres mesos més les classes teòriques. Durant aquesta formació tenen un sou de 1.301 euros. El diploma que s'obté no té cap reconeixement en el sistema educatiu.

A l'ENSAPN de Toulouse hi ha dues incorporacions l'any amb uns cinquanta alumnes cadascuna, una al febrer i una altra al setembre (cent alumnes a l'any). Per cada promoció, hi ha dos grups (seccions) de vint-i-cinc alumnes (en algunes escoles és de trenta). Per a cada secció hi ha un formador generalista i un formador en activitats físiques i tècniques policials.

Metodologia i personal formador

A França tot el personal docent que es contracta és policia (no es contracta personal civil, com es fa per exemple a l'Institut). La formació la imparteixen, doncs, policies formadors, no hi ha distinció entre professorat i instructors/ores.

La formació teòrica (dret penal, procediment penal, codi de circulació, deontologia policial) es fa mitjançant casos i simulacions i la imparteixen els formadors generalistes que són policies. La formació de les activitats físiques professionals (preparació física del policia, teoria de l'armament, la manipulació de les armes i tir, les tècniques de defensa i d'interpel·lació, habilitats tècniques professionals en intervenció, socorrisme) la fan formadors en activitats físiques professionals que també són policies.

La formació es fa des de l'enfocament de les competències. Les nombroses simulacions es realitzen de forma conjunta entre aquests dos tipus de formadors. Personal extern (psicòlegs, policies especialitzats, membres d'associacions, magistrats) participa en la formació per a completar la formació.

Requisits, reclutament i formació del personal formador

El personal formador generalista ha hagut d'exercir almenys set anys en un servei operatiu de policia i el d'activitats físiques, cinc anys (aquest últim ha de tenir menys de quaranta-cinc anys per ser formador).

- El personal formador generalista: en primer lloc fan una prova de selecció que consta d'un control dels coneixements professionals (escrita), d'aptituds psicològiques i d'una conversa amb un jurat (oral). Després fan dotze setmanes de formació a l'Institut Nacional de Formació de la Direcció de la Formació de la Policia nacional francesa, situat a Clermont-Ferrand, validades per un examen. Al final d'aquesta formació el nou formador està en prova durant un any. Al final d'aquest any de prova, és avaluat pel responsable de l'escola. Pot llavors demanar un reconeixement certificat del seu títol per la Comissió Nacional de la Certificació (comissió nacional interministerial).
- El personal formador en activitats físiques professionals: passen una selecció mitjançant proves físiques i de tir seguides d'una conversa amb un jurat (presència d'un psicòleg). Després fan cinc setmanes de pràctiques per a les tècniques pedagògiques a l'INF de Clermont-Ferrand; dotze setmanes al Centre nacional educatiu físic i esportista de la Policia nacional francesa de *Cannes-Ecluse* per a les tècniques de defensa i d'interpel·lació, els habilitats tècniques professionals en intervenció i la preparació física del policia; set setmanes de pràctiques al Centre nacional de tir d'Antibes o de Montlignon per al tir i l'armament; dues setmanes de pràctiques al Centre nacional de formació de socorristes de la Policia nacional francesa de Marsella per a ser formador en socorrisme. Cada mòdul és validat per un examen. El procediment de certificació és el mateix que per al personal formador generalista (un any de prova i una avaluació favorable). Més tard s'ofereix formació de reciclatge i pràctiques, mentre que per al socorrista és obligatori un reciclatge anual.

El personal formador pot quedar-se a l'escola de policia set anys com a màxim abans de tornar al servei operatiu de policia.

Estructura del curs

L'educació de l'aspirant està basada en l'enfocament per competències. Les etapes dins l'escola estan dividides de la forma següent:

- nivell A: a l'escola de policia, cinc mesos;
- nivell B: pràctiques en una comissaria, tres mesos;
- nivell C: a l'escola, dos mesos (tria de l'assignació en funció de la classificació);
- Mòdul d'Adaptació a la Primera Destinació (MAPE): a l'escola de policia, tres setmanes.

A continuació detallem els nivells teòrics:

Nivell A: ENSAPN, cinc mesos

Resum de continguts i càrrega horària del nivell A

Àmbits d'aprenentatge	Nombre d'hores
Fonaments	127 h
Situacions professionals	260 h
Informàtica	40 h
Manipulació d'armes i tir	76 h
Armament (teoria)	36 h
Tècniques de defensa en intervenció (TDI)	52 h
Preparació física del policia (PPP)	52 h
Suport pedagògic	63,30 h
Avaluacions escola i nacional	13,30 h
Total	720 h

La matèria de fonaments consisteix en un ensenyament dels elements bàsics dels aspectes institucional, administratiu, jurídic, tècnic i deontològic. Els fonaments es distribueixen en cinc blocs:

- 1: relatius a la institució (51 h, incloent els tràmits d'incorporació 20 h)
- 2: deontologia policial (8 h)
- 3: sobre dret penal i al procediment policial (43 h)
- 4: relatiu als professionals en tècniques d'intervenció (15 h)
- 5: relatius al socorrisme (12 h)

Quant a la tria de les situacions professionals, està directament vinculada al treball com a agent de policia, actualitzat en consideració sobretot de la reforma dels cossos i carreres policials iniciada des de 2003.

Són, doncs, el reflex directe de les missions exercides per un jove agent de policia que acaba de sortir de l'escola. En el quadre següent s'especifiquen les del nivell A:

Situacions professionals treballades en el nivell A

Núm.	Situació	Durada
1	Acollir les víctimes i els altres usuaris	28 h
2	Patrullatge	42 h
3	Fer un control de carretera	40 h
4	Fer una interpel·lació	33 h
5	Dur a terme una identificació	18 h
6	Prendre declaració	18 h
7	Investigar una infracció de trànsit	27 h
8	Intervenir en una situació de violència familiar	32 h
9	Intervenir en el moment del descobriment d'un objecte sospitos	13 h
10	Intervenir en un bar	18 h

Les quatre matèries sobre: manipulació d'armes i tir, armament (teoria), tècniques de defensa i detenció, i preparació física del policia formen part del grup d'activitats físiques i professionals (APP).

Nivell B: pràctiques a la comissaria tres mesos

Nivell C: ENSAPN, set setmanes

Resum de continguts i càrrega horària del nivell C

Àmbits d'aprenentatge	Nombre d'hores
Situacions professionals	96 h
Aprenentatges específics	42 h
Activitats físiques professionals	72 h
Suport pedagògic	15 h
Control nacional de simulació, tria dels llocs	27 h
Total	252 h

Situacions professionals treballades en el nivell C

Núm.	Situació	Durada
11	Intervenir en un accident de trànsit	23 h
12	Recollir proves i indicis	20 h
13	Primeres investigacions davant de la desaparició d'una persona	10 h
14	Intervenir en una situació davant d'una persona que pateix una malaltia mental	5 h
15	Intervenir en matèria d'estupefaents	15 h
16	Intervenir sobre una alarma en un establiment financer o comercial	4 h

La matèria d'aprenentatges específics versa concretament sobre:

- experiència adquirida, en resposta a les pràctiques a la comissaria (8 h)
- discerniment (4 h)
- prevenció d'accidents durant la conducció dels vehicles oficials (8 h)
- simulacions amb utilització de municions de marcatge (8 h)
- gossos perillosos (3 h)
- les religions (4 h)
- població itinerant: caravanes, viatgers, comerciants ambulants, firaires... (7 h)
- informàtica (10 h)

Les activitats físiques i professionals són:

- tir (24 h)
- tècniques de defensa en intervenció (28 h)
- preparació física del Policia (12 h)
- armament (teoria) (8 h)

Mòdul d'Adaptació a la Primera Destinació (MAPE): tres setmanes

Resum de continguts i càrrega horària del MAPE

Àmbits d'aprenentatge	Nombre d'hores
Situacions professionals	76 h
Aprenentatges específics	18 h
Activitats físiques professionals	12 h
Suport pedagògic	10 h
Cerimònia de sortida i assaig	12 h
Total	128 h

Situacions professionals treballades en el MAPE

Núm.	Situació	Durada
MAPE 1	Acomplir tasques bàsiques d'investigació i informació	20 h
MAPE 2	Efectuar una diligència de seguretat ciutadana (simulació d'una jornada a comissaria: acollida, patrulla, intervencions, requeriments...)	16 h
MAPE 3	Intervenir en una situació de violència urbana	40 h

Els aprenentatges específics consisteixen en:

- treball en col·laboració (4 h)
- frau documental (8 h)
- aldarulls (6 h)

Les activitats físiques i professionals són les de tir (8 h) i cohesió de grup (torneig, sortida) (4 h).

Al llarg de totes aquestes etapes formatives es realitzen una sèrie d'avaluacions per veure si han assolit els coneixements en els diferents nivells A i C. Dins del nivell A tenen dos controls a l'escola i un control nacional a la finalització d'aquest nivell. Hi ha un control nacional de simulacions en el nivell C. A part també hi ha les avaluacions en activitats físiques professionals (tir, armament, TDI, PPP) a tots dos nivells. A les comissaries també es fan avaluacions per part dels tutors i formadors.

Durant els mesos de formació l'aspirant no té cap experiència internacional, ni fa cap visita d'estudis.

No fan pràctiques en organitzacions no policials. Tampoc no fan cap educació a distància (*e-learning*), però quan són policies tenen accés a intranet on tenen documents i exercicis d'autoaprenentatge.

Després del Curs de formació bàsica

Un cop finalitzada la formació, l'alumnat, en funció de la seva classificació, escull una destinació, on treballen com a agents en pràctiques durant un any i després es converteixen en policies.

Si les notes de l'aspirant són insuficients per superar el curs poden ser presentades al jurat d'aptitud professional, que pot sol·licitar la repetició o bé la finalització de l'escolarització.

2.5 PAÏSOS BAIXOS

2.5.1 Model policial

La policia holandesa està formada per vint-i-cinc cossos regionals i una policia nacional (la KLPD), en total són vint-i-sis cossos. Totes les policies depenen del Ministeri de l'Interior. La mida dels diversos serveis de policia depèn de la població de la regió, de l'índex de delinqüència i de la densitat d'edificacions. La regió més petita té uns cinc-cents agents i la més gran, uns cinc mil. La mitjana nacional és d'un policia per cinc-cents habitants. Entre tots els vint-i-sis cossos policials hi ha uns quaranta mil policies, dels quals uns deu mil fan tasques administratives. Aproximadament un 20% del total de policies són dones. La direcció de cada servei de policia es realitza de forma compartida per tres membres: el cap de la policia, un alcalde (normalment del municipi més gran de la regió) i el cap dels fiscals.

A Holanda existeix un únic centre nacional de formació per a totes les policies: la *Politie Academie*, encarregada tant de la formació bàsica com de la formació contínua i superior. Cada cos de policia regional envia els seus candidats a formar-se a aquest centre.

La carrera policial té els rangs següents: aspirant a policia, agent de policia auxiliar, agent de policia, caporal/a, sergent/a, inspector/ora, inspector/ora en cap, comissari/ària i comissari/ària en cap.

La policia holandesa treballa en el si d'una societat plural i multicultural, en contínua transformació. La seguretat i la qualitat de vida reben cada cop més importància als Països Baixos i la policia desenvolupa un paper fonamental a garantir-les i fomentar-les. Aquests aspectes exigeixen cada cop més professionalitat dins l'organització policial i més preparació i competència al seu funcionariat.

S'espera que l'organització i el personal mostrin flexibilitat davant dels canvis i que segueixin formant-se al llarg de la seva vida professional. Per tal que el futur personal funcionari de la policia adquireixi les capacitats requerides i tinguin la preparació adequada per a les seves missions, s'ha canviat a fons la seva formació. Ara, com veurem més endavant, la formació es centra en el desenvolupament de competències.

L'agent de policia ha de poder donar respostes clares i pertinents als problemes quotidians. La formació de la policia s'adapta contínuament a la pràctica, fet que ressalta la seva capacitat professional. L'educació policial tradicional, basada en un

seguit d'assignatures, s'ha modernitzat. Ara, la policia holandesa compta amb un nou sistema de formació, únic i coherent.

2.5.2 Politie Academie d'Holanda

El nou sistema de formació es basa en:

- perfils professionals precisos
- el que s'exigeix en els exàmens correspon als perfils professionals
- qualificacions comparables a les de la formació professional i l'educació superior ordinària
- combinació aprenentatge – treball
- adquisició de competències

La nova formació inicial prepara l'aspirant a policia per a cinc tipus de feina dins l'organització:

- policia auxiliar (nivell 2)
- policia (nivell 3)
- policia polivalent (nivell 4)
- policia especialitzat (nivell 5, llicenciatura/grau)
- policia especialitzat (nivell 6, màster)

La formació bàsica inicial comprèn els nivells 2, 3 i 4. Després de cursar la formació inicial, el funcionariat de policia pot inscriure's en els cursos de formació contínua. Generalment això succeeix quan tenen uns anys d'experiència professional i es fomenta en el marc d'un pla de carrera per a qui vol especialitzar-se o ascendir per ocupar llocs directius. La formació de la policia es modifica tenint molt en compte el que succeeix en la pràctica de la vida professional. El Consell de Formació Policial, òrgan consultiu creat pels ministres d'Interior i de Justícia, és qui determina les tendències i l'evolució en l'àmbit laboral policial.

El centre de formació de la policia, la *Politie Academie*, ha modernitzat la formació policial i coopera estretament amb els cossos de policia, els ministeris corresponents i les institucions d'ensenyament ordinari. Hi treballen unes mil tres-centes persones, moltes dels quals provenen directament de l'àmbit professional. Per ensenyar els seus diferents programes invita un gran nombre de professorat amb experiència en sectors molt diversos.

El centre es responsabilitza de la formació inicial o contínua de trenta mil policies a l'any. Una formació que els ha de permetre acomplir una feina de qualitat i eficient segons les demandes de la societat.

Requisits d'accés i procés de selecció

Per accedir a un cos regional cal superar els cursos de formació bàsica de la Politie Academie que preparen per a dos perfils diferents de policies: els ajudants de policia que no van armats (nivells 1 i 2) i els agents de policia armats (nivells 3 i 4).

Per accedir a un lloc d'ajudant cal tenir disset anys i per accedir al cos d'agents armats cal tenir-ne divuit. No hi ha un màxim d'edat per entrar a la policia però per poder jubilar-se i rebre una pensió com a policia cal haver treballat un mínim d'anys.

No hi ha límit d'alçada ni de pes però sí que, en una de les proves físiques, es valora aquest aspecte i només es puntua si hi ha una proporció consonant entre l'alçada i el pes de l'aspirant.

La titulació requerida per accedir-hi és la de secundària (l'equivalent a la nostra ESO que no dóna accés a la universitat sinó a la formació professional).

Les persones candidates que compleixen aquests requisits han de realitzar, en primer lloc, una prova de nivell de competència en llengua holandesa (vocabulari i habilitats de lectura i escriptura), per tal de comprovar si tenen un nivell suficientment bo per poder participar en el procés de selecció.

Les persones que superen l'examen d'holandès han de passar un procés de selecció que consisteix en:

- un test de llengua
- una prova de capacitat cognitiva
- una prova psicològica
- unes proves físiques

Les proves físiques consisteixen a realitzar uns exercicis en un temps determinat i obtenir una puntuació. Les proves són les mateixes per a homes i dones però el sistema de puntuacions és diferent. Aquestes proves físiques realitzades durant el procés de selecció són les mateixes que es demanaran tant en la formació del policia com en la carrera professional policial. A partir del 2010 s'exigirà a tot el personal de policia en actiu que passi les proves físiques anualment amb una puntuació determinada.

Si no es superen les proves de selecció i les persones candidates no són admeses, poden tornar a intentar-ho al cap de sis mesos.

Un cop superades les proves de selecció, el cos regional de policia que contractarà l'aspirant comprova els seus antecedents penals i li fa passar una revisió mèdica externa a la policia. Finalment, si també ho supera, el cos regional nomena l'aspirant per formar part del seu cos de policia i l'envia a la Politie Academie per formar-se.

El Curs de formació bàsica

La formació bàsica dóna accés a tres nivells: policia auxiliar (nivell 2), policia (nivell 3) i policia polivalent (amb rang equivalent a caporal/a, nivell 4).

La durada mínima de la formació bàsica és de dos anys i la durada màxima, de quatre anys.

L'accés a aquests tres nivells depèn del nivell d'educació de l'aspirant quan inicia la formació bàsica:

- el més baix és el nivell 2, que consisteix en dos anys de formació, amb una càrrega lectiva de 2.400 hores;
- el nivell intermedi és el 3, amb tres anys de formació i una càrrega lectiva de 4.800 hores;
- el nivell més alt és el que anomenen polivalent o nivell 4, amb una càrrega lectiva de 6.400 hores.

El sou que reben durant la formació també depèn del nivell en què es trobi l'aspirant però està entre els 1.312 i els 1.968 euros mensuals.

Els cursos de formació es fan a les instal·lacions de la Politie Academie. que té seus repartides per tot Holanda. Actualment no hi ha residència per als estudiants en cap seu ja que es va decidir tancar-les.

La formació segueix totalment el sistema d'aprenentatge per competències i és, per tant, teoricopràctica. De fet, la meitat del temps de formació el passen en pràctiques en el lloc de treball. Estan dotze setmanes a l'acadèmia i les dotze següents, en el lloc de treball i, així, successivament. En realitat no hi ha una clara distinció entre competències pràctiques i teòriques, el procés utilitza una metodologia diluïda entre ambdues competències. En el període de pràctiques l'aspirant ha de preparar unes tasques que se li encarreguen des de l'acadèmia i quan hi tornen han de presentar el treball que han hagut de realitzar durant les pràctiques.

El currículum formatiu està dissenyat per competències i per nivells. És a dir, els perfils d'ocupació per a policia es descriuen en termes d'*aprendre per competències* i, segons

el nivell en què es trobin (2, 3 o 4), desenvoluparan unes competències determinades. El currículum està format per una llista de capacitats que integren el coneixement pràctic, les habilitats i les actituds. Aquestes capacitats les han creat policies professionals i companys del sector i estan legitimades pels consells de policia i adoptades formalment pels ministres d'Interior i Justícia amb el consentiment del Ministeri d'Educació.

En el currículum formatiu l'aspirant ha de superar una sèrie de tasques formatives. Amb aquest sistema de competències no s'exigeix cap examen teòric en la formació, sinó que la major part de les avaluacions són pràctiques: l'aspirant ha de demostrar que pot dur a terme amb èxit tasques reals (test de competències) mitjançant les simulacions. A continuació es detallen les tasques segons el nivell assolible:

Llistes de competències que ha d'assolir l'aspirant, per nivells

Nivell 2: auxiliar de policia

- Observar l'espai públic
 - Prendre mesures contra delictes mediambientals
 - Ordenar i regular el trànsit
 - Gestionar els accidents de trànsit
 - Reduir i detenir delinqüents
 - Desenvolupar tasques de proximitat
 - Custodiar persones detingudes
 - Controlar l'ordre públic
 - Ajudar en la regulació del trànsit complex
-

Nivell 3: agent de policia

- Regular l'espai públic
 - Prendre mesures contra delictes ambientals
 - Prendre mesures contra delictes ambientals menors en empreses petites
 - Ordenar i regular el trànsit
 - Fer complir la regulació en matèria de drogues
 - Ordenar i regular l'incompliment de les normes de trànsit
 - Intervenir en delictes menors
 - Prendre mesures davant de delictes contra la propietat
 - Prendre mesures davant de delictes relacionats amb la prostitució i el joc
 - Prendre mesures contra el desordre públic
 - Desenvolupar tasques bàsiques de policia científica
 - Desenvolupar tasques de proximitat
 - Custodiar persones detingudes
 - Controlar l'ordre públic
 - Gestionar esdeveniments de masses
 - Participar en la vigilància del trànsit complex
 - Adoptar mesures contra l'incompliment de la legislació d'armes de foc
 - Classificar i tractar dades sobre immigrants
-

Nivell 4: caporal/a

- Regular l'espai públic
 - Prendre mesures contra delictes ambientals
 - Prendre mesures contra delictes ambientals en empreses
 - Prendre mesures per fer comunitats més segures i de cooperació en seguretat
 - Tractar la violència de gènere
 - Adoptar mesures contra delictes menors
 - Ordenar i regular el trànsit
 - Fer complir la regulació en matèria de drogues
 - Sancionar l'incompliment de les normes de trànsit
 - Prendre mesures contra delictes violents
 - Prendre mesures contra delictes contra la propietat
 - Prendre mesures contra delictes relacionats amb la prostitució i el joc
 - Prendre mesures contra el desordre públic
 - Prendre mesures contra l'incompliment de la legislació d'armes de foc
 - Desenvolupar tasques de policia científica
 - Desenvolupar tasques de proximitat
 - Custodiar persones detingudes
 - Regular esdeveniments
 - Gestionar esdeveniments de masses
 - Supervisió de grups de joves
 - Dur a terme la vigilància del trànsit complex
 - Desenvolupar tasques d'immigració
-

Existeix un programa de formació en cooperació policial internacional per als estudiants del nivell 4, coordinat des de la Divisió d'Educació Policial Internacional (IPO), que consisteix a dur a terme tasques d'àmbit internacional i també pot combinar-se amb una estada formativa breu en un país de la UE on investiguen sobre les mateixes tasques internacionals.²⁸ La IPO manté una xarxa nacional i internacional coordinada per la Secretaria de l'Associació de Col·legis Policials d'Europa (AEPC).

A l'Acadèmia de Policia, la IPO és el contacte de referència per posar en marxa les missions de pau internacional. També organitza i supervisa visites i estades internacionals per a estudis i intercanvis de policies entre els països col·laboradors. A més, la IPO també alerta el Consell de Direcció de l'Acadèmia de Policia sobre aspectes i problemàtiques relacionades amb la internalització de la formació de la policia; participa en cursos que es donen a les Antilles Holandeses i Aruba; i dirigeix projectes internacionals a Macedònia i Estònia. Per realitzar tota la seves funcions, la

²⁸ Des del 2005 els estudiants del nivell 4 tenen la possibilitat de realitzar una estada a una policia europea com a part de la matèria de cooperació policial internacional. Per fer-ho possible la Politie Academie té conveni amb escoles de policia de França, Alemanya, Regne Unit, Bèlgica i d'Espanya -amb l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya.

IPO treballa en estreta col·laboració amb el Departament de Cooperació Internacional de la Policia (DINPOL) de l'Agència de Serveis Nacionals de la Policia (KLPD) i els coordinadors de relacions internacionals de les regions policials.

La titulació que s'obté en acabar la formació està homologada pel sistema general d'educació d'Holanda i, de la mateixa forma, l'Acadèmia de Policia reconeix les titulacions obtingudes en el sistema d'educació d'Holanda.

L'avaluació del coneixement, les capacitats i les actituds adquirides en les tasques i competències per nivells es centra en exàmens teòrics i pràctics, tot i que la majoria de l'avaluació es centra en les simulacions. L'avaluació mitjançant les simulacions respon a raons pràctiques ja que l'estudiant ha de demostrar les competències adquirides que posteriorment desenvoluparà en el seu lloc de treball.

Després del Curs de formació bàsica

L'aspirant ja té una destinació en un cos de policia regional des que inicia la seva formació; aquesta és la que el contracta i li paga el sou.

Un cop acaba un dels nivells de formació -el 2, el 3 o el 4- l'aspirant ja és professional, no ha de passar cap període més de pràctiques. Això és perquè el sistema de formació ja alterna períodes de pràctiques amb l'aprenentatge a l'acadèmia i per tant ja s'han pogut comprovar les competències en la feina real de policia.

L'aspirant que supera la formació pot incorporar-se a diferents categories professionals. El de nivell baix serà agent i el de nivell alt, sergent/a. No obstant això es poden fer excepcions i també és possible la incorporació a nivells jeràrquics més alts en determinats casos.

Si un/una aspirant no supera algun dels nivells de formació bàsica poden adoptar-se mesures diverses:

- pot donar-se una nova oportunitat per assolir el nivell requerit en la formació,
- pot ser expulsat de l'acadèmia,
- pot ser expulsat i a més obligar-lo a retornar el cost de la seva formació.

3. ANNEX. Taula resum comparativa del Curs de formació bàsica de la policia a Europa

REQUISITS D'ACCÉS AL COS DE POLICIA	Anglaterra-Gal·les (Metropolitan de Londres)	Alemanya (Hessen)	Bèlgica	França	Holanda
Edat	<ul style="list-style-type: none"> - Edat mínima: 18 anys - Edat màxima: 57 anys 	<ul style="list-style-type: none"> - Edat mínima: subjecta a la titulació acadèmica requerida per accedir - Edat màxima: 34 anys, excepte per a antics militars 	<ul style="list-style-type: none"> - Edat mínima: 18 anys - Edat màxima: no hi ha màxim d'edat per entrar-hi 	<ul style="list-style-type: none"> - Edat mínima: 17 anys - Edat màxima: 35 anys 	<ul style="list-style-type: none"> - Edat mínima: 17 anys per a ajudant i 18 per a agent - Edat màxima: no hi ha màxim per entrar-hi
Alçada / pes	Sense límits. Es valoren les condicions físiques generals	Alçada mínima: 1,60 m	No hi ha límits en alçada. Es valora l'índex de massa corporal (pes / alçada)	Alçada mínima: 1,60 m Es valora l'índex de massa corporal (pes / alçada)	Sense límits. Es valora el balanç entre pes i alçada
Titulació acadèmica	No hi ha requisits de caràcter acadèmic	Nivell A (el mateix que dona accés a la universitat)	Educació secundària	Títol de batxillerat (o equivalent)	Educació formal obligatòria (equivalent a la nostra ESO)
Proves d'accés i contingut	<ul style="list-style-type: none"> - Dos tests escrits - Una entrevista - Quatre simulacions - Dos tests de raonaments verbals i numèrics - Examen mèdic i físic 	<ul style="list-style-type: none"> - Coneixements generals - Proves físiques - Revisió mèdica 	<ul style="list-style-type: none"> - Proves de lògica, llengua, habilitats d'observació i presentació informes - Perfil psicològic - Proves físiques i mèdica - Entrevista per determinar aspectes de motivació i integritat 	<ul style="list-style-type: none"> - Dissertació tema - Qüestionari múltiple cultura general - Test psicotècnic - Entrevista (prova oral) - Proves físiques - Oral de llengua estrangera 	<ul style="list-style-type: none"> - Prova de competència en llengua neerlandesa; si aquesta es supera: - Test de llengua - Test de capacitat cognitiva - Prova psicològica - Proves físiques

CURS DE FORMACIÓ BÀSICA	Anglaterra-Gal·les (Metropolitan de Londres)	Alemanya (Hessen)	Bèlgica	França	Holanda
Característiques generals	<ul style="list-style-type: none"> – 25 setmanes de formació bàsica i fins als dos anys un període post formació bàsica – Incorporació a la feina sota supervisió alternada amb retorn a l'escola – 1.900 – 2.100 nous estudiants / any 	<ul style="list-style-type: none"> – 3 anys de formació: 2 són a l'acadèmia i 1, de pràctiques; – 800 nous estudiants / any 	<ul style="list-style-type: none"> – 12 mesos de formació bàsica, dels quals 10 són a l'Acadèmia – 150 nous estudiants / any 	<ul style="list-style-type: none"> – El curs dura un any – 100 nous estudiants / any (en dues incorporacions) 	Hi ha 3 nivells de formació bàsica (duració entre 2 i 4 anys).
Personal formador	No hi ha personal extern o acadèmic, tots són instructors de la policia. Només algunes especialitzacions escapen a aquest criteri	Agents de policia (instructors) i personal acadèmic extern	Agents de policia (instructors) i personal extern.	Tot el personal docent són agents de policia. No es contracten civils.	Agents de policia i personal extern
Durada	25 setmanes de formació bàsica, incloses les 5 setmanes de pràctiques	Escala administrativa: 3 anys Escala auxiliar: 2,5 anys	12 mesos: 10 mesos de teoria i 6 setmanes de pràctiques	11 mesos: 8 mesos a l'escola i 3 de pràctica a una comissaria	<ul style="list-style-type: none"> – Nivell 2: 2 anys (2.400 h) – Nivell 3: 3 anys formació (4.800 h) – Nivell 4: 4 anys (6.400 h)
Lloc de realització	Hendon Police College + 8 centres de formació repartits per Londres	4 centres en el <i>land</i> d'Hessen; la seu central és a Wiesbaden.	Acadèmia de Policia de l'Est de Flandes	Ecole Nationale Supérieure de la Police Nationale (ENSAPN), a Toulouse	Seus de la Politie Academie (repartides pel país)
Períodes de pràctiques	5 setmanes dins de les 25 setmanes de curs i, posteriorment, fins als dos anys, incorporació supervisada al lloc de treball	<ul style="list-style-type: none"> – 32 setmanes en unitats d'ordre públic, – 32 setmanes a la policia de seguretat ciutadana i – 8 setmanes a les unitats d'investigació criminal 	6 setmanes en serveis de policia	3 mesos en comissaria	S'alternen períodes de 12 setmanes a l'acadèmia i 12 setmanes al lloc de treball
Metodologia didàctica	Aprenentatge per competències (Police action checklist -PAC-)	Compagina la formació per competències i la formació tradicional amb classes magistrals	Formació tradicional i simulacions	<ul style="list-style-type: none"> – Formació per competències – Formació teòrica (mitjançant casos i simulacions) 	Sistema d'aprenentatge per competències, teoricopràctic.

	Anglaterra-Gal·les (Metropolitan de Londres)	Alemanya (Hessen)	Bèlgica	França	Holanda
Continguts i càrrega horària	Estudi de mostres d'ADN; drets humans; autoprotecció; primers auxilis; entrevista a sospitosos; pràctiques en delictes de robatori a persones; atestats; sensibilització en les armes; policia de trànsit; procediments per a la detenció; identificació i escorcoll; violència domèstica; procediments en custòdia policial.	– Formació teòrica: dret (152 lliçons); criminologia (96); ciències polítiques (98); sociologia (98); psicologia, ètica, drets humans, llengües estrangeres (76); TIC. – Formació pràctica: tàctiques policials (228); criminalística (226) i defensa personal.	Coneixements elementals en matèria legal i reglamentària; tècniques policials; principis tàctics i regles d'execució d'actuacions policials; formació en actituds i comunicació, i ètica i deontologia.	– Nivell A: 9 àmbits d'aprenentatge (720 h) – Nivell B: pràctiques (128 h) – Nivell C: 5 àmbits d'aprenentatge (252 h)	– Nivell 2 (ajudant de policia): 12 competències (2.400 h) – Nivell 3 (agent de policia): 17 competències (4.800 h) – Nivell 4 (caporal/a): 21 competències (6.400 h)
Valor de la titulació	La formació bàsica no té reconeixement acadèmic, però sí que en té en l'àmbit de la formació professional	Diploma universitari. A partir de l'any 2010 es considerarà grau, en concordança amb el Pla Bolonya	El diploma no té cap reconeixement en el sistema educatiu	El diploma no té cap reconeixement en el sistema educatiu	Grau superior (homologat pel sistema general d'educació d'Holanda)
Sou durant la formació	31.600 euros anuals durant els dos anys de formació.	900 euros al mes	1.200 euros al mes	1.301 euros al mes	Entre 1.312 i 1.968 euros al mes, depenent del nivell
Estada formativa a l'estranger	No	No de forma general. L'alumnat pot organitzar una setmana de visita en una policia europea un cop acabada la formació.	No	No per a tots els estudiants. Actualment l'ENSAPN envia els 5/10 millors estudiants en una visita d'estudi d'una setmana a l'ISPC.	Sí, però només dins d'un programa de formació en cooperació internacional per a l'alumnat del nivell 4
Avaluació	Una combinació d'avaluació del coneixement, simulacions i avaluacions per competències, de capacitats operatives, autoprotecció i primers auxilis.	En funció de l'assignatura. Hi ha exàmens teòrics, simulacions, etc.	Exàmens teòrics orals i escrits (redacció d'informes judicials) i pràctics (simulacions, control de trànsit, etc.)	Al llarg de la formació es realitzen avaluacions pels nivells A i C, a nivell de l'escola i a nivell nacional. Avaluació de la pràctica en comissaries per part del tutor.	Avaluació de coneixements, capacitats i actituds amb exàmens teòrics i pràctics; aquests principalment mitjançant simulacions on es valora el nivell d'adquisició de competències.
Pràctiques en organitzacions no policials	No	No	No	No	---
Formació a distància	Sí, per a l'autoaprenentatge	----	No	No en el curs bàsic. Quan ja són policies i a través de la Intranet (cursos autoaprenentatge)	Sí, per a l'autoaprenentatge
Calendari escolar	El curs bàsic s'inicia 10 cops l'any	El curs bàsic s'inicia 2 cops l'any: febrer i setembre	El curs bàsic s'inicia 3 cops l'any: febrer, juny i octubre	El curs bàsic s'inicia 2 cops l'any	----

<i>DESPRÉS DEL CURS DE FORMACIÓ BÀSICA</i>	Anglaterra-Gal·les (Metropolitan de Londres)	Alemanya (Hessen)	Bèlgica	França	Holanda
Incorporació directa al lloc de treball	No, durant un any i mig amb supervisió	Sí, a les unitats d'ordre públic com a primera destinació	Sí	No, el primer any són agents en pràctiques	Sí
Incorporació a un període de pràctiques amb / sense tutor	Sí, amb tutor	No	No	Sí, durant un any	No, les pràctiques es realitzen durant la formació
Nivell jeràrquic on s'incorporen	Personal funcionari en pràctiques, agent de policia	Equivalent a sergent/a (no existeix l'escala bàsica)	Agent	Agents en pràctiques	Nivell 2: ajudant de policia Nivell 3: agent Nivell 4: caporal/a
Si no s'és apte/a?	a) Pla de treball especial amb un sistema d'assoliment d'objectius b) Acomiadament	Acomiadament sense possibilitat de tornar-se a presentar a les proves d'accés	Seguiment i reforç durant el període de formació, al final del qual, si hi ha dificultats: a) represa de la formació a partir d'un programa especial b) acomiadament	L'aspirant amb notes insuficients pot presentar-se al jurat d'aptitud professional, el qual determina si hi ha repetició o finalització	a) Nova oportunitat per assolir el nivell requerit b) Expulsió c) Expulsió i obligació de retornar el cost de la matrícula